

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)
Imhallef Anthony Ellul
Appell numru: 28/2016

Mary Vassallo (appellant)

Vs

Direttur Generali tas-Sigurta Socjali (appellat)

28 ta' Lulju, 2017.

1. Ir-rikorrenti appellat minn decizjoni tal-Arbitru tal-14 ta' Ottubru, 2016 wara li b'sehh mill-10 ta' April, 2015 l-intimat waqfilha l-Ghajnuna Socjali ta' Social Assistance Carer u talabha tirrifondi lura s-somma ta' €13,147.80 hlas zejjed ghall-perjodu mis-7 ta' Marzu, 2012 sal-10 ta' April, 2015. Dan wara li fis-7 ta' Marzu, 2012 l-appellant ttrasferiet f'isem ohtha nofs sehem indiviz ta' zewg garaxxijiet permezz ta' kuntratt ta' donazzjoni.
2. Fid-decizjoni l-Arbitru qal:

"Illi l-Arbitru jhoss illi b'dovut rispett, ir-ragunament tal-appellant huwa ghal kolloks kontradittorju. Hija tghid li akkwistat garaxx f'isem il-genituri tagħha minhabba l-logħob ta' missierha. Mill-provi rrizulta pero illi l-appellant hadet bicca art bhal ma hadu hutha l-ohra kollha u li sussegwentement l-garaxxijiet inbnew fuq l-art in kwistjoni. Isegwi għalhekk li dak li tghid l-appellant dwar akkwist prestanome assolutament ma jagħmilx sens.

Illi għas-sahha tal-argument li kieku l-Arbitru kelli jemmen lill-appellant, anqas ma jagħmel sens li l-appellant hallset lill-ohtha għal flus li kienet selfiha bi proprjeta li skont l-istess appellant kienet fil-verita' tal-genituri tagħhom".

3. L-aggravju tal-appellant gie spjegat hekk:

"Kif jispjega l-affidavit ta' oħt l-appellant Anna Refalo, gara li hija kienet selfet lill-appellant s-somma ta' €20,000 mir-rikavat ta' beigh ta' proprjeta fl-20 ta' Awissu, 1997 atti Nutar Mary sive Mariella Mizzi. Fis-sena 2012 ohtha Anna Refalo riedet il-flus lura u għalhekk hija ttrasferiet sehemha minn zewg garaxxijiet li kellha in komun mal-istess ohtha permezz ta' kuntratt atti Nutar Mary sive Mariella Mizzi tas-7 ta' Marzu, 2012. Veru li fil-kuntratt ma saritx din l-ispiegazzjoni izda dawk kienu l-fatti kif grāw".

Ziedet li:

- i. Ma kinitx qegħda tircievi ghajnuna socjali izda Social Assistance Carer.
- ii. Ipprezenta il-kuntratti kollha sabiex tiprova li qegħda tghid il-verita.

- iii. Bil-hlas li tircievi wiehed ma jistax ighix. Ghalhekk ma tifhimx kif I-Arbitru sabha difficli biex jemmen li sar is-self.
 - iv. Id-Dipartiment approva l-ghajnuna ta' Social Assistance Carer meta kien jaf li hi proprietarja ta' immobibli.
4. L-appellat iprezenta twegiba fejn ta r-ragunijiet għalfejn l-appell għandu jigi michud.

Fatti.

5. Fil-qosor il-fatti huma:

- i. L-appellant tiehu hsieb lil huha li għandu problemi serji ta' saħha u jidher li jiddependi mill-appellant.
- ii. Kienet tircievi mingħand id-Dipartiment tas-Sigurta Socjali ghajnuna socjali (wens).
- iii. Fit-13 ta' Lulju, 1994 l-appellant kienet registrata bhala sid tal-vettura Peugeot 306 li xtrat mingħand Michael Attard Ltd. Quddiem I-Arbitru qalet li kienet xtrat il-vettura ghall-prezz ta' Lm15,000.
- iv. B'kuntratt tas-26 ta' Marzu, 1996 Grazia Vassallo tat b'donazzjoni lil bintha l-appellant nofs indiviz mid-dar 17, Vjal il-Helsien, Zebbug.
- v. B'kuntratt tas-7 ta' Marzu, 2012 l-appellant tat lill-ohtha Anna Refalo b'donazzjoni nofs indiviz minn zewg garaxxijiet internament numerati (2) u (3), Triq Mikelang Sapiano, Zebbug, Malta. Sehem li l-konvenuta kienet xtrat permezz ta' kuntratt ta' bejgh u xiri pubblikat fit-2 ta' Mejju, 2003 min-nutar Dr Mary sive Mariella Mizzi. Fuq l-istess kuntratt dehret ohtha Anna Refalo li xtrat in-nofs l-iehor. Fil-kuntratt jingħad li l-valur tan-nofs indiviz tal-garaxxijiet hu ta' €29,200.
- vi. Fil-kuntratt tat-2 ta' Mejju, 2003 jingħad li l-vendituri kienu, "...*akkwistaw l-art li fuqha mbaghad ikostruwew il-blokk in kwistjoni b'titolu ta' bejgh in parti diviz mill-poter ta' Anna Refalo nee Vassallo u in parti diviza mill-poter tal-ahwa Borg, kollex in forza ta' att ta' bejgh pubblikat minni datat l-ghoxrin ta' Awissu tas-sena elf disa' mijha sebħha u disghin (20.08.1997)*".
- vii. L-appellat waqqaf l-ghajnuna lill-appellanti ghaliex isostni li l-kapital tagħha kien jeccedi s-somma ta' €14,000.

6. Quddiem I-Arbitru, l-appellant xehedet:

".... li originarjament hi dehret fuq l-att ta' akkwist datat 2 ta' Mejju, 2003 bhala prestanome ghall-genituri tagħha fuq inkarigu ta' ommha peress li missierha kellu l-vizzju tal-logħob u għalhekk ma xtaqitx l-immobibli jkun isejjah lill-missier ukoll. Spjegat ukoll illi kienet isselfet il-flus mingħand ohtha biex tixtri vettura peress li hi ma tahdimx għażi tiehu hsieb ta' ommha u ta' huha. Hija pattiet għal dan is-self lill-oħta billi fis-7 ta' Marzu, 2012 ghaddiet nofs sehem indiviz tagħha ta' zewg garaxxijiet lill-istess ohħha".

7. Anna Refalo xehedet:

"Nikkonferma li jiena sellift Lm20,000 lill-ohti biex tixtri karozza. Mistoqsija mill-Arbitru kif tispjega li ommkom tat il-flus biss lill-appellant biex tixtri l-garaxxijiet bis-sahha tal-kuntratt tat-2 ta' Mejju, 2003 u mhux lix-xhud, nghid ghaliex jiena kelli l-flus ghax kont biegejt ghalqa u wkoll ghax ohti, l-appellant kienet xebba. Mistoqsija allura inti lill-ommok m'ghedtilhiex ghaliex lill-ohtok hargitilha l-flus u lilek le ? ix-xhud twiegeb: Jiena ma nindahalx x'taghmel ommi bi flusha u inoltre ohti kienet tiehu hsieb lill-ommi u lill-hija".

8. Wara li l-qorti qrat l-atti, tosserva:

- i. Mhemmx provi cari li fuq il-kuntratt tat-2 ta' Mejju, 2003 l-appellant kienet qegħda sempliciment tidher bhala *prestanome*. Jekk verament dehret bhala tali, mela qatt ma messha iffirmat il-kuntratt tas-7 ta' Marzu, 2012 li bih tat b'donazzjoni n-nofs indiviz tal-garaxxijiet lil ohtha Anna Refalo ghaliex ikun ifisser li l-immobbl li ttrasferiet mhumiex proprjeta tagħha.
- ii. Il-karozza nxtrat fis-sena 1994. Il-qorti taraha ferm inverosimili li t-trasferiment li sar bil-kuntratt tas-7 ta' Marzu, 2012 kien bi hlas. Dan meta tqies li l-kuntratt hu ta' donazzjoni u meqjus ukoll li l-karozza kienet inxrat iktar minn tħanx-il sena qabel. Wieħed jista' jargumenta li peress li ma rrizultax li l-appellant għandha introjt u iehor, allura hu kredibbi li jghaddu dawk is-snin kollha qabel hallset lura s-self lil ohtha. Madankollu, xorta jibqa' l-fatt li l-appellant ma tatx l-ebda raguni ghalfejn sar kuntratt ta' donazzjoni jekk fir-realta' dak it-trasferiment kien *datio in solutum*. Donazzjoni hu att ta' liberalita' li m'ghandux x'jaqsam xejn mat-twettiq ta' obbligazzjoni.

9. Fl-apprezzament tal-provi li sar mill-Arbitru l-qorti ma tista' ssib xejn serju li jista' jwassalha biex tikkonkludi li d-decizjoni hi irragonevoli.

10. Dwar it-tezi tal-appellant li l-hlas li kienet tircievi ma jikkwalifikax bhala ghajnuna socjali, il-qorti tosserva:

- i. Il-hlas li l-appellant kienet qegħda tircievi mingħand id-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, kienet ghajnuna socjali talli tiehu hsieb lil huha *full-time* (artikolu 30(8) tal-Kap. 318).
- ii. L-artikolu 30(8) stess, li thassar bl-Att XVI tal-2017, kien jiprovdli li l-hlas kien ghajnuna socjali. Għalhekk m'ghandhiex ragun l-appellant li targumenta li ma kinitx qegħda tircievi ghajnuna socjali.
- iii. M'hemmx provi li l-appellant kienet qegħda tircievi l-pensjoni tal-wens, li ghaliha kien japplika l-artikolu 68 tal-Kap. 318 u li bl-emendi li saru bl-Att XVI tal-2017 saret Allowance għal Carer.
- iv. Skont paragrafu 1 tat-Taqsima VI tat-Tieni Skeda tal-Kap. 318, "*Meta jsir il-kalkolu tal-mezzi ghall-finijiet tal-artikolu 30, għandhom jitqiesu*

kull proprjeta, dhul jew privilegg skond kif ikun indikat fil-paragrafu 1 tat-Taqsima II ta' din l-Iskeda". Minn dak il-paragrafu jirrizulta li fejn il-valur kapitali tal-proprjeta immobblu urbana ikunu flimkien jaqbzu €14,000 fil-kaz ta' familja li tikkonsisti f'membru wiehed biss jew f'ghadd ta' membri li l-kap tagħhom tkun persuna mhux mizzewwga, il-persuna li titlob l-ghajjnuna għandha titqies li mhijex intitolata għaliha.

11. F'dan il-kaz irrizulta li l-appellanti kellha sehem f'immobblu li l-valur tieghu jaqbez is-somma ta' €14,000.

Għal dawn il-motivi tichad l-appell bl-ispejjez kontra l-appellanti.

Anthony Ellul.